

คำนำ

(ในการพิมพ์ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1)

หนังสือวรรณกรรมพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเรียบเรียงขึ้นเพื่อการเรียนวิชา TH 456 โดยได้ปรับปรุงเนื้อหาให้มีรายละเอียดเพิ่มขึ้นตามพระราชนิพนธ์ที่พบใหม่ในโอกาสต่อ ๆ มาจากการเรียบเรียงครั้งแรก ทั้งยังได้ปรับปรุงวิธีการอธิบายให้ละเอียด แจ่มชัดยิ่งขึ้นโดยประมวลจากการได้ถามผู้เคยใช้ตำราวิชานี้ว่ายังขาดความเข้าใจแจ่มแจ้งในเรื่องใด ตลอดจนพิจารณาจากคำตอบข้อสอบของนักศึกษาว่ายังขาดความเข้าใจในการอ่านพระราชนิพนธ์ประเภทใด

ผู้เขียนตระหนักในพระคุณของศาสตราจารย์ ม.ล.ปิ่น มาลากุล ราชบัณฑิต ประธานคณะกรรมการรวบรวมและค้นคว้าเกี่ยวกับพระราชนิพนธ์ฯของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้ถึงพร้อมด้วยคุณวุฒิ ความสามารถ และอุตสาหะ วิริยะในการรวบรวม ค้นคว้า และเผยแพร่พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นผลให้พบต้นฉบับพระราชนิพนธ์อีกเป็นจำนวนมาก อันเป็นประโยชน์ยิ่งแก่ผู้สนใจทั้ง ๆ ผนฯ ยังได้กรุณาอนุญาตให้นำคำแปลพระราชนิพนธ์ร้อยกรองเรื่อง The King and the Lowly Lad (ทรงชั้ยกับไพร่ฟ้า) มาลงพิมพ์เพื่อให้นักศึกษาได้เข้าใจพระราชดำริ และวิธีการที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชนิพนธ์เรื่องนั้นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ผู้เขียนขอขอบพระคุณท่านอธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหง และท่านคณบดีคณะมนุษยศาสตร์ที่ได้อนุญาตให้ผู้เขียนไปร่วมปฏิบัติงานกับคณะกรรมการรวบรวมและค้นคว้าพระราชนิพนธ์ ฯ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และคณะกรรมการดำเนินการจัดทำสารานุกรมพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว อันเป็นเหตุให้ผู้เขียนได้รับความรู้เกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวและพระราชนิพนธ์ของพระองค์เพิ่มขึ้นเป็นอนันต์ประการ

นอกจากนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์กุหลาบ มลลิกกะมาส และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมพันธ์ เสงฆะพันธุ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำ และความช่วยเหลือทางวิชาการอันเป็นประโยชน์ยิ่งเมื่อเริ่มเปิดสอนกระบวนวิชานี้ รวมทั้งรองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิ พิณภูวคต ที่เมตตาแนะนำผู้เขียนไปสู่แหล่งวิทยากรวรรณกรรมไทยอยู่เสมอ

อนึ่งในการพิมพ์ครั้งนี้ได้อัญเชิญพระราชนิพนธ์บางเรื่อง บางตอน ลงพิมพ์ไว้ด้วย เพื่อให้นักศึกษาจะได้เข้าใจได้ทันทีเมื่อได้อ่านคำอธิบายวิธีการทรงพระราชนิพนธ์แนวต่าง ๆ แต่ละรูปแบบ ตลอดจนการเปรียบเทียบพระราชนิพนธ์และวิธีการทรงพระราชนิพนธ์ ทั้งเป็นการแก้ปัญหาที่ได้รับการร้องเรียนจากนักศึกษาอยู่เสมอว่า พระราชนิพนธ์ที่กำหนดให้อ่านนั้นขาดตลาด โดยเฉพาะในต่างจังหวัด และยังเกิดปัญหาอีกว่าผู้สอนจำเป็นต้องกำหนดให้อ่านพระราชนิพนธ์หลาย ๆ

ประเภท ทั้งบทละคร ร้อยกรอง บทความและนิทาน นิยาย เพื่อที่นักศึกษาจะได้เห็นรูปแบบและวิธีการทรงพระราชนิพนธ์ที่แตกต่างกัน แต่พระราชนิพนธ์ประเภทต่าง ๆ มักมีการพิมพ์รวมเล่มเล่มละหลาย ๆ เรื่อง ดังนั้นนักศึกษาจึงต้องรับภาระในการจัดซื้อหนังสือหลายเล่มโดยที่มีเรื่องที่จะศึกษาเป็นส่วนน้อย ๆ ของแต่ละเล่ม ดังนั้นการคัดพระราชนิพนธ์ที่จำเป็นต่อการศึกษามาพิมพ์ไว้เสียเลยย่อมเป็นการลดภาระทางเศรษฐกิจของนักศึกษา และแก้ปัญหาดังกล่าวได้ พระราชนิพนธ์ที่จัดมานั้นได้มีข้อแนะนำในการอ่านแต่ละรูปแบบและการสรุปความกำกับไว้เท่าที่จำเป็นตลอดจนทั้งคำถามท้ายเรื่อง ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวให้นักศึกษาอ่านหนังสือเป็น และมีโอกาสคิดใคร่ครวญได้ด้วยตนเอง

ผู้ที่มีพระคุณยิ่งต่อผู้เขียนในการให้คำแนะนำเพื่อการจัดเตรียมต้นฉบับเพื่อปรับปรุงแก้ไขในการพิมพ์ครั้งนี้ คือ ศาสตราจารย์คุณหญิงจินตนา ยศสุนทร ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ทิพย์สุนทร อนันมบุตร

26 มกราคม 2523

คำนำ

(พิมพ์ครั้งที่ 2)

หนังสือประจำกระบวนวิชา TH 456 พระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเล่มนี้เนื้อความส่วนใหญ่ได้เรียบเรียงไว้ตั้งแต่คราวที่จัดพิมพ์ครั้งที่ 1 ซึ่งได้ปรับปรุงเนื้อหาไว้เรียบร้อยแล้วในครั้งนั้น ดังนั้นในการจัดพิมพ์ครั้งนี้จึงมีรายละเอียดเพิ่มเติมอีกเพียงเล็กน้อย ส่วนที่แตกต่างไปมากก็คือ การจัดรูปแบบให้เป็นตำราที่นักศึกษาสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง ในแต่ละบทจึงให้ไว้ทั้งจุดประสงค์ในการเรียนรู้ บทสรุป และคำถามทบทวน

กระบวนวิชานี้ต้องอาศัยการอ่านพระราชนิพนธ์จนเข้าใจและเกิดความคิด ดังนั้นขอให้นักศึกษาอ่านคำแนะนำในการศึกษาวิชานี้ที่ปรากฏไว้ก่อนถึงเนื้อหา

เพื่อเป็นการแก้ปัญหาว่าพระราชนิพนธ์ที่กำหนดให้นักศึกษาอ่านขาดตลาด หรือไม่อาจแม้แต่จะหาอ่านได้ในห้องสมุดสำหรับนักศึกษาที่อยู่ในชนบท จึงได้อัญเชิญพระราชนิพนธ์ที่นักศึกษาควรจะต้องอ่านไว้ในเล่มนี้ด้วย รวมไปถึงคำอธิบายชี้แนะเป็นระยะ ๆ จึงขอให้ศึกษาพิจารณาและทบทวนให้เข้าใจอย่างถ่องแท้

บุคคลที่สำคัญยิ่งต่อการรวบรวมและค้นคว้าเกี่ยวกับพระราชนิพนธ์และเรื่องราวที่เกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวคือ ฯพณฯ ม.ล.ปิ่น มาลากุล ผู้ได้รวบรวมพระราชนิพนธ์และให้คำอธิบายอย่างถูกต้องและกว้างขวาง ผู้เรียบเรียงจึงขอกราบขอบพระคุณในสรรพความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนความคิดที่ได้รับจาก ฯพณฯ รวมทั้งขอขอบคุณคณาจารย์ และนักศึกษาทั้งในสถาบันเดียวกันและต่างสถาบันที่มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจ อันเป็นเหตุให้ได้ข้อมูลและข้อคิดเห็นที่กว้างขวางอยู่เรื่อย ๆ ไม่ว่าจะในด้านวรรณกรรม ประวัติศาสตร์หรือเศรษฐกิจ ฯลฯ อันให้ประโยชน์ยิ่งต่อการสนใจใฝ่รู้ในเรื่องราวต่าง ๆ อย่างถูกต้อง

ทิพย์สุเนตร อนันมบุตร

18 สิงหาคม 2531

คำนำ (ครั้งที่ 3)

การพิมพ์ครั้งที่ 3 นี้ พิมพ์ตามต้นแบบและรายละเอียดในการพิมพ์ครั้งที่ 2 เพราะได้จัดทำให้เป็นรูปแบบตำราที่ศึกษาด้วยตนเองแล้ว ทั้งนี้ เนื้อหาในแต่ละบทก็ได้ครอบคลุมส่วนที่กำหนดในหลักสูตรของกระบวนวิชานี้แล้ว

ความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ศึกษากระบวนวิชานี้ต้องทำความเข้าใจก่อนเข้าสู่เนื้อหาแต่ละบท คือ ต้องอ่านส่วนที่เป็นคำแนะนำในการศึกษาวิชานี้ เพราะได้ประมวลจากข้อบกพร่องของคำตอบที่เป็นเหตุให้นักศึกษาสอบไม่ผ่าน

อนึ่ง ผู้เรียบเรียงไม่ได้ให้เฉลยของคำถามแต่ละข้อไว้ด้วยเหตุผลว่า

1. เพื่อปิดกั้นกรณีที่บางคนอาจเข้าใจผิดอย่างสิ้น ๆ ว่าอ่านเพียงคำถามและท่องตอบก็พอที่จะเข้าสอบ
2. คำตอบทุกข้อย่อมมีปรากฏในเนื้อหาแล้ว
3. วิชานี้เป็นวิชาวรรณคดีที่ต้องการทั้งความรู้ ความเข้าใจในด้านข้อมูลทั่วไป รวมทั้งการวิเคราะห์ที่ผู้เรียบเรียงได้นำทางไว้ ส่วนการวิจารณ์ การสัมผัสสุนทรียรสของพระราชนิพนธ์เป็นผลให้นักศึกษาได้แสดงออกซึ่งความคิดเห็นต่าง ๆ ต่อพระราชนิพนธ์ ย่อมขึ้นอยู่กับความรู้ ความเข้าใจ และสภาวะแวดล้อมของแต่ละคนที่ย่อมแตกต่างกันไปได้

เป็นที่น่ายินดีว่ายังมีทั้งนักศึกษาในระดับปริญญาโทและเอก ตลอดจนนักวิชาการและบุคคลอื่น ๆ ให้ความสนใจในการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับพระราชนิพนธ์และพระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงเป็นที่เชื่อกันถึงคุณค่าและความรู้ความเข้าใจที่จะขยายกว้างขวางสืบต่อไป

หวังว่านักศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหงก็จะได้เป็นหนึ่งในกลุ่มผู้มีโอกาสที่ได้รับคุณประโยชน์จากมรดกทางปัญญาที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานแก่พวกเราชาวไทยทุกคน

ทิพย์สุเนตร อนันต์บุตร

13 มิถุนายน 2534